1 Kinematika 1

1 Kinematika

1. Kinematika

Kinematika določa zveze med potjo, hitrostjo, časom in pospeškom.

- Definicija. Točkasto telo. Radij-vektor točke.
- Definicija. Hitrost. Pospešek.
- **Zgled.** Kako dobimo \vec{r} in \vec{v} , če poznamo \vec{a} ?
- 2. Premo gibanje (1D)
 - Definicija. Enakomerno gibanje.
 - Trditev. Odvisnost koordinate točke od časa pri enakomernem gibanju.
 - Definicija. Enakomerno pospešeno gibanje.
 - Trditev. Odvisnost koordinate in hitrosti točke od časa pri enakomerno pospešenem gibanju.
 - Trditev. Zveza med a in v pri enakomerno pospešenem gibanju (brez časa).
 - Poskus. Pospešek pri prostem padu. Vrv z utežmi: Kako naj razporedimo uteži na vrvi, da bomo med padanjem slišali zvok v enakih časovnih intervalih?
- 3. Ravninsko gibanje (2D)
 - Opomba. Ali je gibanje v različnih smeri odvisno?
 - Trditev. Sprememba x in y koordinat v odvisnosti od časa pri poševnem metu.
 - Opomba. Kaj je trajektorija gibanja? Eksplicitna rešitev.
 - Trditev. Čas v katerem dosežemo največjo višino. Domet. Največja višina.
 - Opomba. Pri kakšnem začetnem kotu dobimo maksimalni domet? Kaj je vodoravni met?
 - Poskus. Razkopljeno gibanje: Eno kroglo pustimo, da prosto pada, drugo pa izstrelimo z hitrostjo v_0 v vodoravni smeri. Katera krogla bo prva padla na tla? Izstrel: Kam moramo usmeriti izstrel, da izstrel zadene cilj, ki pada navpično navzdol?

4. Kroženje

- Radij-vektor točke pri kroženju. Hitrost pri kroženju. Pospešek pri kroženju.
- **Definicija.** Kotna hitrost. Obodna hitrost.
- Opomba. Enota za kotno hitrost.
- Definicija. Tangentni pospešek. Radialni pospešek. Kotni pospešek.
- Trditev. Velikost obodne hitrosti. Velikosti tangentnega in radialnega pospeška
- Definicija. Krožna frekvenca. Frekvenca. Obhodni čas.
- Trditev. Zveze pri enakomernem kroženju.
- 5. Splošno gibanje
 - Kako lahko opišemo vsako splošno gibanje?
 - Kako od parametrizacije poti pridemo do lokalnega opisa kroženja?
- 6. Vektorski opis kroženja
 - Vektorski zapis hitrosti in pospeška pri kroženju.
 - Opomba. Kako lahko dobimo smer vektorja $\vec{\phi}$?

1 Kinematika 2

Izpitna vprašanja

- 1. Premo gibanje (1D)
 - Skiciraj grafe ter napiši formule za $a(t),\ v(t),\ x(t),$ če je gibanje enakomerno pospešeno.
- 2. Ravninsko gibanje (2D)
 - Izpelji izraz za domet pri poševnem metu, pri čemer ga izrazi z začetno hitrostjo in kotom med začetno smerjo in vodoravnico.

2 Sila

2 Sila

- 1. Sile
 - Kaj je sila?
 - Osnovne sile v naravi.
 - Kavzalnost.
- 2. Newtonovi zakoni
 - Ali je za enakomerno gibanje potrebna sila?
 - Zakon. I. Newtonov zakon.
 - Zakon. II. Newtonov zakon.
 - Poskus. Merjenje q.
 - Zakon. III. Newtonov zakon.
- 3. Težišče
 - Zgled. Zapiši Newtonov zakon za sistem dveh točkastih teles.
 - Definicija. Težišče. Hitrost težišča. Pospešek težišča.
 - Zakon. II. Newtonov zakon za težišče.
 - Definicija. Skupna masa in težišče za zvezno telo.
 - **Poskus.** Imamo dve vzmeti z isto maso. Ena je raztegnjena, druga pa ne. Kakšna bo prej padla na tla?
- 4. Neinercialni koordinatni sistem

Kako se transformirajo vektorji, kadar gremo iz enega sistema v drug?

- Galilejeva transformacija.
- II. Newtonov zakon v inercialnih sistemih. Princip relativnosti.
- II. Newtonov zakon v linearno pospešenem sistemu.
- Zgled. TODO:
- II. Newtonov zakon pri kroženju okoli fiksne osi. Tangentna sila. Coriolisova sila. Centrifugalna sila.
- Zgled. TODO: